

Sari Sarkomaa kok

Kirjallinen kysymys diagnostisten terveystieteiden kehittämishankkeen perustamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveystieteiden korkeakoulutuksen kehittäminen -hankkeen (SOTEKO) tavoitteena on sosiaali- ja terveystieteiden tehtäviin suuntaavan, alempiin ja ylempiin korkeakoulututkintoihin johtavan koulutuksen ja niitä täydentävän korkeakoulutuksen kehittäminen, sote-uudistuksen tavoitteiden tukeminen osaamista vahvistamalla sekä sote-alan koulutuksen vetovoiman ja harjoittelun kehittäminen.

SOTEKO-hankkeen tavoitteena oli sosiaali- ja terveystieteiden korkeakoulutustutkintojen kehittäminen, jonka päämääränä on osaava ammattilainen oikeassa paikassa oikealla osaamisella. Hankkeessa jäävät kuitenkin diagnostisten terveystieteiden alojen (kliininen laboratoriotiede ja radiografiatiede) edustajat — bioanalytiikot ja röntgenhoitajat — kokonaan huomiotta. Kuntoutuksella oli oma vastaava hanke (KunFo).

Diagnostisten terveystieteiden ammattilaisilla — bioanalytiikko/laboratoriohoitaja ja röntgenhoitaja — on merkittävä rooli terveydenhuollossa. Vähintään 70 prosenttia hoitopäätöksistä perustuu diagnostisiin tutkimuksiin. Jos diagnostiikka pettää, sillä on välittömät vaikutukset potilaan hoitoon ja turvallisuuteen.

Bioanalytiikkojen ja röntgenhoitajien tehtäväkenttä ja osaamisalue poikkeavat merkittävästi muiden sosiaali- ja terveystieteiden ammattiryhmien (esim. hoitotiede) osaamisvaatimuksista. Tästä syystä diagnostisten terveystieteiden (kliininen laboratoriotiede ja radiografiatiede) ammattien kehittäminen on sosiaali- ja terveystieteiden kokonaisuuden näkökulmasta tärkeää ja välttämätöntä. Tätä tarkoitusta varten tulee käynnistää SOTEKO-hanketta vastaava oma diagnostisten terveystieteiden osaamisalueen kehittämishanke.

Diagnostisten alojen työvoiman riittävyys herättää suurta huolta. Kevan työvoimaennusteen mukaan kuntasektorille tulee kohdistumaan voimakasta työvoimapulaa, joka koskee sekä bioanalytiikkoja että kuvantamisen asiantuntijoita. Bioanalytiikkoja puuttui vuonna 2020 Kevan analyysin mukaan 593 ja kuvantamisen asiantuntijoita 313. Vastaavasti sairaanhoitajia puuttuu yli 8 288 ja fysioterapeutteja 76. Ennusteen mukaan bioanalytiikkojen ja kuvantamisen asiantuntijoiden työvoimapula tulee jatkumaan vuosina 2025 ja 2030.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 195/2023 vp

Mihin toimiin ryhdytään diagnostisten terveystieteiden kehittämishankkeen perustamiseksi?

Helsingissä 14.11.2023

Sari Sarkomaa kok